

ПРОФІЛАКТИКИ УТВОРЕННЯ ПІСЛЯОПЕРАЦІЙНИХ ПАТОЛОГІЧНИХ РУБЦІВ ГОЛОВИ ТА ШИЇ

Скрипник В.М., Бондаренко В.В.

Кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії з пластичною та реконструктивною хірургією голови та шиї. ВДНЗУ «У МСА», м. Полтава, Україна

Патологічні рубці виникають в результаті оперативних втручань і різних пошкоджуючих факторів (механічного, термічного або хімічного впливу, іонізуючого випромінювання, глибокого деструктивного запалення).

Травматизація шкіри нижче рівня базальної мембрани призводить до утворення рубцевозміненої тканини.

Незважаючи на велику кількість досліджень, присвячених утворенню рубцевої тканини і впливу на цей процес різних чинників, передбачити ймовірність появи рубців не можливо. А в пластичній хірургії відсутність патологічного рубця є одним з основних показників успішно виконаної операції. Ось чому так необхідно знайти дієву схему профілактики патологічних рубців, яка призведе до естетично рубця.

Мета роботи: розробка оптимального методу профілактики післяопераційних патологічних рубців.

Методи досліджень: клінічні, генетичні.

Наукова новизна. Вперше встановлено динаміку клінічних змін утворення рубцевозмінених тканин у пацієнтів з різними формами поліморфізму еластину на кожному етапі профілактики. Обґрунтовано доцільність застосування внутрішньорубцевих ін'єкцій (електрофорезу «Ліпіну») в комбінації з ультрафонофорезом крему «Дермофібразе» у порівнянні з традиційним методом профілактики на клініко-генетичному та морфологічному рівні.

Вперше встановлено динаміку клінічних змін утворення рубцевозмінених тканин у пацієнтів з різними формами поліморфізму еластину на кожному етапі профілактики.

Результати досліджень: Встановлено залежність статистично значущих асоціацій мутантної алелі G гену еластину з розвитком схильності до утворення

патологічних рубців та клініко-морфологічними особливостями рубцювання ран. Розподіл частот генотипів поліморфізму g28197A>G гену еластину в групі хворих, що схильні до утворення патологічних рубців, відповідає теоретично очікуваному при рівновазі Харді-Вайнберга, що дає нові уявлення про патогенез утворення рубцевозмінених тканин на голові та шиї.

Висновок: Таким чином, порівняльний аналіз даних отриманих клінічними дослідженнями дозволяє зробити висновок, що стандартні методики профілактики утворення рубцевозмінених тканин у своїй більшості є прикладами симптоматичної профілактики. Аналіз динаміки клінічних змін після застосованого метода профілактики, що пропонується автором, зумовлює, перш за все, патогенетичне лікування, що на остаточному етапі дає оптимальний, як косметичний, так і функціональний результат.